

Vallarakvæði.

Hitt svenska vallarakvæði, „Gånglåt“ eftir O. Thunman, verður nú nýtt af ungdómi í norðurlöndum. Hetta vallarakvæði verður nú tíðum sungið eisini af forýskum ungdómi, men tíverri verða fleiri af teim svensku orðunum jókaði á donskum — og hetta spíllur so vallarakvæðið. Vit eru bídúir um at prenta hetta vallarakvæði á sínum upprunliga máli, og hava sett tað á forsiðuna.

Ódnarveðrið.

Tað hevur verið reiðiliga hart veður herfyri. Nógv skip, ið vóru á veg aftur á Suðurlandið, vundu inn aftur við meira og minni skaða. Gamlir sjómenn siga seg ikki at minnst slíkt óveður, bæði við vindi og ringum sjóvi. Úr Íslandi frættist frá „Sjóduroy“ — ið fór heiman beint upp undir óveðrið — at hon er komin inn til Reykjavíkar við manningini av einum fronskum trolara.

Við „Lyrn“

komu H. C. Andreasen og frá og Edw. Mitens aftur til Foroyar.

Saltdampari

er komin til Jens av Reyni, Tórshavn.

„Magnus“.

Sjónleikur eftir R. C. Effersoe, var forður fram í Sjónleikarhúsinum í Havn sunnukvöldið. Hetta er væl ein hin mætasti sjónleikur, vit eiga á forýskum máli, og táð aftrat kemur, at leikpallurin var hegnisliga útbúgvinn, væl hóskandi til leikin, er tað eyðsæð, at hesin sjónleikur er mentur at draga fólk í hús, um hann hevur verið forður fram fleiri ferðir fyrr. Spælið var litagott, tað skulu tey spælendi eiga.

Grind.

Grind var ígjár funnin útfyri Kjalnesteinga. Hon vildi ikki væl ganga norður eftir, táð teir fyrstu bátarnir komu til hana. Men táð bátaflokkurin ókstist, vendi hon. Hon varð dripin norði í Sundum, 500 hvalir.

Vegna óveðrið

hava „Lilla Emma“ og „Alexandra“ verið inni á Reykjavík. Hin fyrri hevði 16.000 og hin — einra 15.000.

Landsnevndin.

I tey seinasti trý árinu hevur landsnevndin fingið um hendi 6000 kr. at nýta til studning fyri forýsk jarðarbrúk. Ein veltinngmaður hevur í einum brævi til blaðið gramt seg um, at tað ikki í ár er lýst um henda studning, so at ikki oll hava fingið at vita av hesum, harumframt sigur hann, at fleiri hava skrivað til Landsnevndina um studning og enn ikki fingið svar.

Eftir hesum er tað nakað sum haltar.

Á Norðhavinum

skulu merkjast 500 tonskar. Kennarin í siglingarfróði, kapt. J. Christiansen í Havn, skal hava við merkingina at gera, og nýtur til hetta arbeiði motorbátin „Louis“. Útreiðslurnar verða bornar av — Løgtinginum.

Fiskemarkedet.

«Føroya Fiskaútflutningsfelag» meddelet:

12.—4.—34.

Barcelona: Ingen Tifforsel. Priser uforandret. Beholdninger af alle Klipfiskesorter 2100 Tons.

14.—4.—32.

Oporto: Ingen Tifforsel af færøsk Klipfisk, af islandsk 515 Tons, af newfoundlandsk 38, af fransk Lavée 27. Priser (Esc. pr. 60 kg) for færøsk og islandsk Klipfisk 207, for norsk 198, for newfoundlandsk 298, for tysk 175, for fransk Lavée 215. Beholdninger af newfoundlandsk Klipfisk 150 Tons, af alle Klipfiskesorter 2766. Markedet roligt. Kurs for Lst. (Esv. pr. 1 Pd.) 110,00.

Bilbao: Tifforsel af islandsk Klipfisk 162 Tons. Beholdninger af færøsk Klipfisk 75 Tons, af islandsk 1350 Tons. Priser (Pescetas pr. 50 kg) for færøsk Klipfisk 97—99, for islandsk 92—95. Sterling 50.

I. O. G. T.

«Sverri kongur» hevur samkomu á Forøya Fólkaháskúla komandi hóskvöld kl. 1/2 9.

Innsendar greinir mega vera okkum í hendi seinast friggjadag kl. 10 f. p.

Europas yngste Republik.

Af Jorgen Rakos.

Verden har í de sidste Maaneder været tyngtet af saa store Sorgen, at den ikke har haft ret megen Tid til at tænke paa den nye spanske Republik og de Begivenheder, der knytter sig hertil, siden hin Dag i den skonne Maaned Maj, da Kong Alfons og hans Familie maatte forlade Landet som Flygtninge, og Republikken blev udraabt, uden at det kostede en Draabe Blod.

Dette, at Republikken Proklamering gik stille og roligt for sig er dog ikke ensbetydende med, at der under Republikens Opbygning ikke er flydt Blod. Generalstrejker, iværksat af Spanien syndikalistiske Fagforeninger, specielt i Barcelona og det med saa megen Romantik omslyngede Sevilla, har næsten hørt til Dagens Orden, og selv nu, da den unge Republiks demokratiske Forfatning er bragt i Havn, vil erfare megen blodigt fra Spanien, og al Fare for Republikken er endnu ikke overstaaet. Republikken har nemlig en Fjende i den reaktionære og meget stærke katolske Kirke, som man endnu i nogle Aar gør klogt i at regne med. At Kirken selv i hemmeligt Samarbejde, med Syndikalistene, skulde være i Stand til at styrte Republiken, skal man vistnok ikke anse for særlig sikkert, men Spetakler og øjeblikkelige Farer er det bedst at regne med.

Efter mange lange Kampe i Nationalforsamlingen lykkedes det endelig den 9. December at faa Forfatningen vedtaget, og Dagen derpaa valgte Republikken sin første President. Disse to Dage var Festdag for Republikens Befolkning. Da Presidenten for Cortes Constituyentes (Den forfatningsgivende Nationalforsamling), vor Partifælle, Professor Julian Besteiro, den 10. December med den nyalvalgte Statspresident Alcalá Zamora y Castillo i Vognen kørte gennem Madrids Gader paa Vej til det tidligere kongelige Slot, hilste hele Befolkningen dem med Jubel.

Hær, Marine og Polit i hylde den nyalvalgte President og dermed den Mand, der modigt havde forladt sin Professorstol ved Universitetet i Madrid og

ofret hele sin Formue i Kampen imod Diktatur og Monarki. Der var den 10. December Fest over hele Spanien. De Fattige blev bispist og indbudt til Festforestillinger i Statens Theatre samtidig med, at der blev udstedt en meget omfattende Amnesti. Zamora var en Gang Minister i Monarkiet, men gik sammen med Socialdemokratiet og Fagforeningerne i Kamp imod det samme Dynasti. Han hjalp med sin mægtige Anseelse den revolutionære Folkemasse til Sejr over Kongedømme og Diktatur og til, at Spanien blev et demokratisk Land med lige Ret for alle, baade Fattige og Rige.

Ordet »Arbejdernes« Republik vakte Modstand. I Skabelsen af Republikken havde alle Klasser deltaget, hævdede man fra borgerlig Side. Den over hele Europa kendte Filosof og nu ivrige republikanske Politiker Jose Ortega y Gasset var Ordfører for disse protesterende. Han mente, at Republikken ikke skulde udgive sig for andet, end den var. Den bekendte Forfatter Luis Araquistain, der ogsaa er Medlem af den spanske Nationalforsamling, hævdede, at Ordet »Arbejder« ikke skulde fortolkes paa sovjetrussisk Manér, men kun betød, at Spanien var en Republik for den arbejdende Del af Befolkningen i alle Klasser. Dette gav Losningen paa det vanskelige Punkt. En anden Paragraf, der vedtoges imod Socialdemokraternes Stemmer, er, at Statens og Kommunernes Arbejdere ingen Strejkeret har.

Man maa for at forstaa denne Paragraf regne med de faglige Forhold i Spanien, hvor Syndikalistene endnu har stor Magt indenfor Fagforeningerne og til alle Tider proklamerer saakaldte »Generalstrejker«. Hvis disse Strejker ogsaa kom til at omfatte Stats- og Kommunearbejdere, vilde det praktisk tale betyde, at selve Republikken kom i Fare. Dette om vi saa maa sige mørke Punkt i den spanske Republiks Forfatning vil forhaabentlig ikke faa lang Levetid.

Forholdet mellem Arbejdere og Arbejdsgivere er ordnet i ikke mindre end 94 Paragrafer. Disse Paragrafer er underskrevet af selve Ministerpresident Arzana og Ministeren for Arbejde og social Forsorg, Largo Caballero, der indtil Revolutionen var Generalsekretær for de spanske Fagforeninger. Ca-

ballero havde det Mod ved Forebyggelsen at kalde disse Paragrafer for et Værk af en Socialist, men dog ikke socialistske. Disse Paragrafer sikrer de spanske Arbejdere Rettigheder, saaledes at de fuldstændig naar op paa Højde med Arbejdernes Stilling i andre civiliserede Lande. De giver Arbejdere og Arbejdsgivere lige Ret og Forpligtelser. En Række Love om social Forsorg vil følge, deriblandt en Lov, svarende til Grundlovsbestemmelsen om, at alle Landets Indbyggere er sikret et Eksistensminimum. I det hele spiller Omsorgen for Arbejderne baade i Industri og Landbrug en meget stor Rolle i den nye republikanske Forfatning, og man vil forstaa, at dette betyder en fuldkommen Revolution, idet Arbejderne under Monarkiets Styre var fuldkommen retsløse.

Om Ejendomsretten hedder det, at den, naar den opfylder en samfundsmæssig Opgave, er hellig og ukrenkelig, og at Ekspropriation skal erstattes.

Det næstvigtigste i Forfatningen er Skolevæsenet. Dette forstaa man, naar man husker, at Halvdelen af den spanske Befolkning hverken kan læse eller skrive. Staten skal ikke alene sørge for den almindelige Undervisning, men ogsaa for, at den højere Undervisning bliver gratis tilgængelig for Sonner og Dotre af den ubemidlede Befolkning. Statskirken er afskaffet, men Lærerne har Ret til, hvor det ønskes af Befolkningen, at give Bornene Undervisning i Religion. Den katolske Kirke, der hidtil har været helt enerådende her, stilles paa lige Fod med andre Religionsamfund.

Dette Forhold mellem Religionerne ordnes i Forfatningens Paragraf 24, i hvilken det hedder, at de religiøse Konfessioner stilles lige med Foreninger. Staten og Kommuner yder ingen Understøttelse til de religiøse Samfund.

Den katolske Kirke har nu en meget stor Understøttelse fra Staten, men den falder bort om 2 Aar, og alt, hvad disse religiøse Ordener nu ejer, og som staaar under Kontrol af selve Paven, tilfalder Staten, naar disse to Aar er forløbet.

(Fortsættes).

MIRAKLET AF ANDERS THUBORG

(Slutte).

«Det er ærligt tað ikki gaaet saa godt med Underholdningen i den senere Tide,» sagde han, »jeg kunde godt tænke mig, at et Nummer paa Programmet som det. De der forsøber mig, ikke vilde være kedeligt. Hval har De tænkt paa at spille?»

«Føraarsøntens» af Boedhoven»

«Storartet! ... Og De siger, at De ikke har faaet anden Undervisning i Violinspil end lidt som Dræg, og at De senere næsten ikke har givet Dem af med Musik?»

«Ja, ... men det er slet ikke det, det kommer an paa i dette Tilfælde! Jeg sagde Dem jo, at jeg havde faaet Lov til en eneste Gang i mit Liv at spille bedre, end nogen dødelig nogensinde har kunnet!»

«Jaja, ... Det er storartet!»

«Direkt Jaspersen sad og smule sit store Overskæg. Han saa gemytligt over paa mig og sagde: «Skal De

«Hvem skal akkompagnere Dem?»

«Det skal Fru Jensine Petersen»

«Naa, ... ja, jeg kender ikke Fruen, men det gør De vel, ... saa det er nok godt! ... Hvad Honoraret angaar, saa ...»

«Honorar?»

«Ja, har De ikke tænkt Dem at De skal have Honorar?»

«Nej, egentlig ikke! ... Jeg vilde jo kun have Lejlighed til at framlægge min Gave og give den til andre»

«Javel! ... Men De skal selvfølgelig have Honorar! Daaerter er det ikke store Honorarer, vi kan give her ved Etablissementet, og jeg er jo ikke enerådende! ... Jeg kan ikke give Dem mere, end vi giver de andre udmærkede Kræfter, som optræder her! ... Det bliver halvtros Kroner til Dem og femogtyve til Akkompagnationen. Er De tilfreds med det?»

«Ja,» sagde jeg. Jeg var i dette Øjeblik ikke Forretningemand. Jeg tænkte kun paa den Lykke, at jeg fik Lov til at fremføre »Føraarsøntens« for et Publikum, at dette Mirakel vilde ske igennem mig, og at jeg skulde se disse Menneskers Henrykkelse og Forundring.

Det var en mild og stille Maanedag. Inde i Haven foran »De tre Grati« spillede Musikken, og Folk sad ved Smaborde og stod udenfor paa Alléen og hørte til. De lyse Nættens Festglans laa over Danmark.

Fru Petersen og jeg gik gennem Haven og ind i den gamle Bygning, hvor saa mange Kunstnere er gaaet for os.

Vi læste i Forhallen vore Navne paa Programmet, og vi smilte i vor Nervositet til hinanden.

Tænk, om det nu alligevel var Indbildning dette med Løftet! ... Men netop nu klang min Skytaende Stemme ron og skær i mit Indre:

«Om lidt gælder det, indtil staaer du paa Tribunen og spiller den herligste Musik, som er skabt af et

Menneske, og du skal spille den bedre end Ysaye, bedre end Kreker, Elman, Burmeister og Jascha Heifetz nogensinde har kunnet spille! Du skal være Violinkonge over alle Konger denne hellige Stund!»

Vi gav Garderobekonen vort Tol, og jeg sagde rolig og glad til Fru Petersen: »De skal se, det skal gaa! De er ikke nervøs, vel? De er jo sikker i Deres Klaverstemme! ... De skal bare ikke tænke paa mig, men spille, som om De sad hjemme i Deres Stue, og ingen hørte paa Dem!»

Jeg tog min gamle Violinkasse under Armen, og vi gik ned i Beværtningen nedenunder og fandt der den Vindeltrappe, som fører op til Scenen.

Imens vi ventede her bag ved, hørte vi, hvordan Kammeraterne gjorde Lykke. En Dame og en Hæder sang, og hver Gang de holdt op, klappede Publikum og raabte noget op til dem — Deres lyste en Herre Digte op. Ogsaa han vandt Stemmningen for sig. Han maatte give Ekstranumre, og vi kunde høre,

at han ivrigt diskuterede med en Hæder som hele Tiden afbrød ham. Der blev klappet over hele Scenen. Endelig var han inde og bukkede for sidste Gang.

Saa var det os.

Vi var meget nervøse begge to, for ingen af os var scenevante. Vi gik lidt kejtede frem og bukkede. Og vi saa forskræmte ned over den halvmerke, røgfylde Sal.

Der var tæt besat over det hele. Folk sad ved smaa Børde, og paa alle Børdene stod Glas og Tallerkener og Flasker! ...

Der blev leet støjende her og der. En livlig Konversation, ... saa man skulde virke ved stærke Midler for at paakalde Opmærksomhed. Ved de forreste Børde sad et Par Selekaber, som var kendeligt paavirkede af Spiritus, og som hele Tiden gemytligt blandede sig i, hvad der foregik paa Scenen.

Vi gik stiltigt hen til Klaveret, og Fru Petersen satte sig ned og fik anbragt Noderne.

Jeg løftede Violinen op under min Hage, strakte Armen mod Buen